

Recenzja pracy doktorskiej lek. Piotra Rusina p.t. „Ocena porównawcza wyników operacyjnego leczenia złamań bliższego odcinka kości ramiennej przy użyciu płyt blokowanych i protez połowicznych stawu ramiennego”

Przesłana do oceny praca przedstawia opracowany maszynopis liczący w sumie 150 stron. Praca jest podzielona na 14 rozdziałów. Rozdział czternasty, trzynasty i dwunasty to kolejno Załączniki, Bibliografia i Skróty. Rozdział jedenasty to Spis rycin i tabel, dziesiąty to Abstrakt a dziewiąty to Streszczenie. W rozdziale Bibliografia autor podaje 141 pozycji prac zarówno polsko jak i obcojęzycznych. Rozdział pierwszy to wstęp, cel pracy zawarł autor w rozdziale drugim, rozdziały trzeci i czwarty to Materiał i Metodyka pracy. Wyniki zostały podane i omówione w rozdziale piątym – Wyniki. Rozdział szósty to Dyskusja a siódmy i ósmy to Podsumowanie i Wnioski. Układ pracy jest zgodny z przyjętymi zasadami budowania prac naukowych i dostosowany do omawianych problemów i sposobów ich rozwiązywania.

Złamania bliższego końca kości ramiennej są uszkodzeniem bardzo częstym a ich prawidłowe leczenie nie jest łatwe. Uważam, że wybór tematu rozprawy doktorskiej jest słuszny i uzasadniony z klinicznego punktu widzenia. We wstępie doktorant wprowadza czytelnika w samą istotę zagadnienia omawiając epidemiologię, anatomię, diagnostykę obrazową i podział złamań jak również sposoby leczenia. Omawiając te zagadnienia autor powołuje się na szereg pozycji z piśmiennictwa. Cele pracy (w liczbie trzech) są jasno sformułowane i przekonywujące.

Materiał kliniczny to 91 chorych leczonych z powodu przemieszczonego złamania bliższego końca kości ramiennej, z czego 30 było leczonych alopłastyką połowiczą stawu ramiennego (grupa I), a 61 zespoleniem płytą blokowaną (grupa II). Autor wyodrębnił jeszcze grupę III, 33 chorych ze złamaniem dwufragmentowym szyjki chirurgicznej kości ramiennej (wg Neer'a) oraz jednoogniskowym pozastawowym (A3 wg AO), leczonych osteosyntezą. Chorzy z tej grupy wzięli udział w charakterystyce epidemiologicznej złamań bliższego końca kości ramiennej jak również oceniono wyniki funkcjonalne ich leczenia, natomiast byli oni wykluczeni z analizy porównawczej. Badania kontrolne chorych przeprowadził doktorant bardzo wnikliwie i wielokierunkowo. Ocena wyników opiera się na znanych w piśmiennictwie skalach. Tak dokładną ocenę wyników uważam za bardzo istotną i świadczącą o wiarygodności niniejszego opracowania. Ocena wyników została przeprowadzona bardzo starannie, w oparciu o bardzo dokładną a jednocześnie przekonywującą i przejrzystą analizę statystyczną. Zarówno tabelaryczna forma przedstawienia wyników jak i ich opis zasługuje na uznanie i czyni pracę jeszcze bardziej wartościową.

W rozdziale dyskusja autor komentuje swoje wyniki w sposób zrozumiały, przeprowadza również porównanie z wynikami innych autorów. Praca jest ilustrowana dobrze dobranymi rycinami.

Zakończenie pracy stanowi podsumowanie i pięć wniosków, które znajdują oparcie w materiale dowodowym stanowiąc pozytywne odpowiedzi na cele rozprawy.

Chciałbym zwrócić uwagę, że dość znacznie różni się liczebność grup poddanych analizie – grupa pierwsza to 30 chorych, grupa druga to 61 chorych, czyli ponad dwukrotnie więcej. Może byłoby lepiej aby te grupy były porównywalne liczbowo. Może bardziej trafne byłoby określenie „endoproteza” zamiast „proteza” ale to drugie słowo jest również potocznie używane. Podobnie trafniejsze wydaje się sformułowanie „bliższego końca kości ramiennej” zamiast „bliższego odcinka kości ramiennej” ale tutaj również oba te określenia są używane.

Na stronie 6, w rozdziale Wstęp, w 7 wierszu od dołu jako jeden z czynników predysponujących do zwiększonej liczby złamań autor podaje niski index masy ciała (BMI). Mam wątpliwości czy to nie właśnie wysoki index masy ciała, czyli otyłość nie jest czynnikiem predysponującym do zwiększonej liczby złamań?

Na stronie 117, w rozdziale Podsumowanie, w wierszu 8 od dołu autor używa określenia „...możliwości perforacji śrub do stawu...”. Wydaje mi się, że trafniejszym słowem byłoby słowo „penetracji” zamiast „perforacji”.

Chciałbym wyraźnie podkreślić, że powyższe uwagi w niczym nie umniejszają wartości samej pracy.

Autor przedstawia bardzo dobrą analizę trudnego problemu. Uważam, że praca ma dużą przydatność kliniczną zwracając uwagę, że w wybranych przypadkach jest miejsce na zastosowanie endoprotezy jako sposobu leczenia tych bardzo trudnych złamań.

Oczywiście prawidłowe przeprowadzenie operacji zarówno przy pomocy zespolenia jak i endoprotezoplastyki nie zawsze kończy się sukcesem, trzeba więc zawsze wziąć pod uwagę możliwość powikłań i każdy przypadek rozpatrywać indywidualnie.

Praca doktorska lek. Piotra Rusina stanowi samodzielny, oryginalny i wartościowy dorobek naukowy doktoranta i jest cennym przyczynkiem do lepszego poznania problematyki złamań bliższego końca kości ramiennej.

Uważam, że praca doktorska p.t. „Ocena porównawcza wyników operacyjnego leczenia złamań bliższego odcinka kości ramiennej przy użyciu płyt blokowanych i protez połowicznych stawu ramiennego” odpowiada wymogom stawianym pracom na stopień doktora nauk medycznych. Stąd mam zaszczyt przedstawić Wysokiej Radzie Naukowej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego wniosek o dopuszczenie lek. Piotra Rusina do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Jednocześnie stawiam wniosek o wyróżnienie rozprawy doktorskiej ze względu na jej poznawczy charakter i bardzo duże znaczenie praktyczne.

Kierownik Kliniki Chirurgii Urazowej Narządu Ruchu i Ortopedii
Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego

prof. dr hab. n. med. Stanisław Pomianowski